

Verksamhetsplan Hälsinglands museum 2020

Stiftelsen Hälsinglands museum arbetar självständigt utifrån sina stadgar och från överenskommelser med kommunen och region Gävleborg. Kulturen har en demokratisk, kritisk och omvandlande betydelse i samhället, den grundas på yttrande- och tryckfriheten och ska garantera allas lika rättigheter och inkludera allas möjlighet att delta. Här ryms alltså såväl jämställdhetskraven och tillgänglighetsfrågorna. Kulturen ska ständigt stå upp för mänskliga rättigheter, mot maktmissbruk och inskränkningar av de demokratiska fri- och rättigheterna.

Museet ska inta en tydligare roll vad gäller frågor om stadsplanering och kulturmiljö i hela regionen. Arbetet ska omfatta såväl råd- och remissärenden vad gäller byggnadsvård och bevarande av kulturmiljöer, men också innehålla strukturellt samarbete med kommunala instanser vid strategisk planering och större ingrepp i den fysiska miljön.

Sedan klimathändelserna under 2018 blev det uppenbart att arbetet med kulturarvet inte kan isoleras från hot som bränder och översvämningar. Klimatfrågan och strävan efter ett samhälle med långsiktig hållbarhet utgör nu ett av museets horisontella mål. Under 2020 kommer arbetet med klimatfrågor kopplade till skogsbruk historiskt och i nutid och med framtida prioriteringar att ha en framskjuten roll. Arbetet kommer att ske i pedagogiska projekt med unga.

Ett museums uppgift är att förvalta och tydliggöra vårt kulturarv, delta i den historiska forskningen, begripliggöra samtiden och att bjuda in till samtal och debatt. Museet ska även bedriva en bildande verksamhet tillsammans med andra samhällsaktörer. En samtidshistorisk företeelse som kräver primär dokumentation och kunskapsuppbyggnad är museets inledda arbete med Gröna vågen och dess avtryck i Dellenbygden.

En central verksamhet kommer arbetet med utställningen om Rosa Taikons liv och verk att vara. I museets mångfaldsarbete under 2020 kommer detta att prioriteras. I processen ingår också nätverksbyggande mellan romska organisationer och romska kulturinstitutioner i Europa. Arbetet sker i samverkan med romska organisationer i Sverige och Europa, samt med andra kulturarvsinstitutioner engagerade i frågan.

Samarbetet med länsinstitutionerna kommer att fortsätta. Museet fortsätter sitt breda samarbete med civilsamhälle, ideella organisationer och forskarvärlden.

Museet kommer under 2020 att fortsätta diskussionerna med Region Gävleborg för en förenkling i uppdragsöverenskommelsen med syfte att åstadkomma en överenskommelse av ramkaraktär.

Hälsinglands Museum

Diskussionerna som syftar till att ge ekonomiska ramar för doktorandstudier på institutioner inom samverkansmodellen ska fortsätta. Denna ambition har stor betydelse och bidrar till modernisering, höjd utbildningsnivå, förbättrade rekryteringsmöjligheter och en fördjupning av verksamheten.

Fastighetsunderhållet för museibygnaden kräver årligen omfattande åtgärder och en diskussion måste påbörjas med huvudmännen kring en framtida finansiering för detta.

Utställningsverksamhet

Hälsinglands museum arbetar med ett brett utbud av utställningar, historiskt-samhälleliga, konstnärliga och debatterande. Museets konstutställningar ska karaktäriseras av hög verkshöjd och kvalitet. Några utställningar som planeras för 2020 är följande:

Agnes Jakobsson – en samtida serieskapare och bildberättare som fick stor uppmärksamhet för debuten med serieromanen "Psycho girl", och nu arbetar på uppföljaren. Målgruppen är främst unga.

För att locka en ny målgrupp kommer museet att visa *Thommy Gustavsson* – en driven målare och tecknare med flugfiskevärldens natur och kultur som främsta område. Utställningen inbjuder till workshops inom områdets speciella hantverk.

Sara-Vide Ericson – den kritikerhyllade utställningen "Interior ambush" är ett samarbete mellan Konstakademien, Kalmar konstmuseum och Hälsinglands museum. Sara-Vide Eriksson har rötterna i Hälsingland och hennes konstnärskap erövrar nationellt en allt starkare ställning, både bland kritiker och publik. Sara-Vide är det senaste namnet i en lång rad intressanta konstnärskap med en aktiv relation till landskapet Hälsingland.

Samarbetet mellan museet och Bror Hjorts hus med bilderboksutställningar planeras fortsätta.

Under 2020 planeras för en kommande utställning, år 2022, om den senmedeltida konstnären Michel Sittow i Tallinn. Två altarskåpsdörrar i Bollnäs kyrka har knutits till Sittow. Arbetet utförs i samarbete med Niguliste, Estlands konstmuseum.

Under 2020 går också arbetet med Rosa Taikon-utställningen vidare.

Nationella minoriteter

Inom ramarna för arbetet med nationella minoriteter utreds vilka möjligheter och utmaningar som en inventering av samlingarna ur ett minoritetsperspektiv kan bära. I kunskapsuppbyggnaden på området tar museet del av erfarenheter från andra institutioner med liknande erfarenheter. Representation av de invånare som historiskt befunnit sig i länet är

viktigt för att presentera en inkluderande historia.

Vad gäller den romska minoritetens kulturarv fortgår tillgängliggörandet av Rosa Taikons samling. Likaså fortsätter även det gemensamma arbetet med insamling, digitalisering och tillgängliggörande av den bildsamling som förvaltas i samverkan med Romskt kulturcentrum i Malmö (RKC). Arbetet innebär såväl insamling som metodutveckling.

Samlingar och arkiv

Arbetet med tillgängliggörandet av museets föremålssamlingar och arkiv fortsätter. Hälsinglands museum publicerar kontinuerligt sina samlingar på digitaltmuseum.se och länkade öppna data på kulturnav.org.

Arkivverksamheten kommer att fortsatt präglas av strukturell uppordning av centrala samlingar och nyförvärv, exempelvis det stora arkivet från Hantverksföreningen i Hudiksvall som museet erhållit. Både föremåls- och arkivsamlingarna är en viktig kontaktyta mellan museet och allmänhet samt forskare.

Katalogiseringen av den stora bildsamlingen efter Hilding Mickelsson befinner sig i ett slutskede. Fokus, som tidigare legat på inskanning och inskrivning av bilder, kommer nu att övergå till att kvalitetssäkra den information som finns om fotografierna och att tillgängliggöra materialet på digitaltmuseum.se.

Som nämnts ovan fortgår digitalisering och systematisering av Rosa Taikons donation, liksom digitaliseringen och tillgängliggörandet av bildsamlingen hos Romskt Kulturcentrum.

Konstmagasin

Under 2020 kommer förhoppningsvis museets nya konstmagasin färdigställas, om medel från Boverket beviljas. Det nya konstmagasinet säkerställer konstsamlingens bevarande då lokalen är utformad just för detta ändamål. Magasinet ger också en ökad tillgänglighet och öppnar för nya läsningar, tolkningar och offentliga utställningar av museets konstsamling.

Pedagogik

Museets pedagogik följer utställningsverksamheten men arbetar också självständigt med särskilda teman och i olika projekt. Barn och unga står i centrum för denna verksamhet.

FN:s barnkonvention slår fast att alla barn har samma grundläggande rättigheter och lika värde, att ingen får diskrimineras, har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade.

Museet kommer i delar av sin pedagogik följa Hudiksvalls kommun i deras strävan att bli en MR-kommun (mänskliga rättigheter är den grundläggande värderingen för all verksamhet). Här ingår Hbtq-arbetet som en del.

Hälsinglands Museum

Fyra områden står i centrum för det pedagogiska arbetet:

-Arbetet med de nationella minoriteterna

-Ett projekt utifrån ledorden hållbart skogsbruk, klimatkunskap och framtidstro, detta i samarbete med bl.a. Skogsstyrelsen, skogsbolag och miljöorganisationer.

-Samarbetet med SFI utifrån temat kulturarv och historia.

-Pedagogiskt arbete i äldregruppen med visningar och föreläsningar.

Byggnadsvård etc

Museet fortsätter arbetet med att stärka allmänhetens och civilsamhällets engagemang för kulturarvs- och byggnadsvårdsfrågor. Museet kommer att satsa på utåtriktad verksamhet som föreläsningar och seminarier, men också ett fördjupat samarbete med Hudiksvalls kommun i plan- och bygglövsfrågor.

Museets uppdrag inom Härnösands stift kring Fiskarkapell fortsätter, ett likartat, preliminärt initiativ för fiskarkapellen i Norrbotten och Västerbotten har initierats.

Hälsingegårdar

Under 2020 kommer museet fortsätta arbetet med att fördjupa och tillgängliggöra hälsingegårdarna som kulturarv med verksamheter som föreläsningar, seminarier, guideutbildningar. Nätverksbyggandet och de olika aktiviteterna sker i samarbete med de olika världsarvsgårdarna.

I en studie av hälsingegårdarnas sociala nätverk undersöker museet hur inredningsmåleriet användes under 1800-talet för att markera identitet, makt och relationer.

Samarbetet med Göteborgs universitet fortsätter genom en samdoktorandtjänst. Avhandlingsprojektet har rubriken "Måleri i gård och kyrka. En studie av förutsättningar, marknader och arenor i Hälsingland 1760 – 1800".

Övrigt

Under 2020 kommer former för internkontroll utarbetas.